

حقوق کودک و دنیای امروز

روزهای نزدیک به ۲۰ نوامبر، روزهای برگزاری کنفرانس‌های مربوط به حقوق کودک و جشن‌های سالگرد تصویب "کنوانسیون حقوق کودک" است. در چنین روزی، در سال ۱۹۸۹، بود که "کنوانسیون حقوق کودک" در دستور کار سازمان ملل قرار گرفت و به اتفاق آرا به امضای شرکت‌کنندگان در آن اجلاس رسید. نفس وجود این کنوانسیون، مستقل از کاستی‌هایش که اساساً وجود جامعه نابرابر سرمایه‌داری را فرض می‌گیرد و در چهارچوب آن خواهان اصلاحاتی برای بهبود زندگی کودکان می‌شود، نشان‌دهنده فشار مبارزه و خواست جامعه بشری به برپائی یک زندگی انسانی برای کودکان است.

اما هشت سال است که از تصویب "کنوانسیون حقوق کودک" می‌گذرد و هنوز گزارشات نهادهای بین‌المللی نظیر "یونیسف"، "نجات کودک" و "آی‌ال‌او" حاکی از زندگی سخت و نابرابر و بردگی و استثمار اقتصادی و جنسی کودکان است. تقریباً در تمامی کشورهای جهان، از آمریکا و برزیل گرفته تا ایران و هندوستان، بردگی و کار کودک به اشکال مختلف وجود دارد، برسمیت شناخته می‌شود، و در عینحال بر آن سرپوش گذاشته می‌شود. "آی‌ال‌او" تعداد این بردگان کوچک را تا ۳۰۰ میلیون نفر هم تخمین می‌زند.

زندگی کوتاه و سرشار از مبارزه و مرگ تکان‌دهنده "اقبال مسیح"، کودک کارگر ۱۲ ساله پاکستانی، در سالهای اخیر مباحثات و کنفرانس‌های متعددی را در زمینه "کار کودک" دامن زده و بر هیاهوی تبلیغاتی پیرامون "ممنوعیت کار کودکان" افزوده است. آژانس‌های خبری و ژورنالیسم سطحی مد روز می‌کوشند فعالیت‌های موردی و محدود نهادهای حقوق بشر و حمایت‌های مالی دولت‌های سرمایه‌داری از برگزاری این کنفرانس‌ها و سخنان پرطمطراق و عوام‌فریبانه فلان وزیر و بهمان سرمایه‌دار را مسئولیت و محبت این حضرات در قبال کودکان و تلاش برای ریشه کن کردن بردگی مزدی آنان قلمداد کنند.

اگر "سنای رم" قرن‌ها پیش برای کشتن "اسپارتاکوس" تشکیل جلسه داد، "اقبال مسیح" هم در جلسه سرمایه‌داران پاکستانی محاکمه شد و در آوریل ۱۹۹۴ به شیوه‌ای مافیائی بقتل رسید. سرمایه‌داران و صاحبان کارخانه‌ها و کارگاه‌ها در برزیل، هندوستان، آمریکا، بنگلادش، انگلیس، ایران، و دولت‌های حامی آنان، هیچ نفعی در محو بردگی مزدی و استثمار کودکان ندارند. برعکس، کار کودکان است که بر سود و ثروت شان می‌افزاید.

در آستانه نهمین سال تصویب "کنوانسیون حقوق کودک" باید به نهادهائی نظیر "یونیسف" گفت: اختصاص بودجه برای بهبود وضعیت کودکان به دولت‌هایی مانند جمهوری اسلامی ایران، که نفس وجودش نقض حقوق بشر است، جز استمرار کودک‌آزاری و بهره‌کشی از کودکان نیست. باید با صدائی رسا به جهان گفت: بردگی کودکان ما، ریشه در نظام سرمایه‌داری دارد. و ایجاد نه فقط دنیائی برابر و انسانی برای آنان، که حتی تثبیت و کاربرد همین "کنوانسیون حقوق کودک" و ایجاد کمترین بهبودی در زندگی شان جز با مبارزه علیه این نظام بدست نمی‌آید.

در دنیای امروز، پرچم این مبارزه در دفاع از "حقوق کودک" و برای "ممنوعیت کار کودک" در دست مردم آزادیخواه و جنبش‌های کارگری و سوسیالیستی است و نه اربابان سرمایه!

سوسن بهار

۱۹ نوامبر ۹۷